

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่ปรับตัวมุ่งสู่การค้าเสรี ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็น อุตสาหกรรมการผลิต ธุรกิจการเงินการธนาคาร ธุรกิจการท่องเที่ยว ตลอดจนภาคเกษตรกรรม ก็ได้รับผลจากกระแสการเปลี่ยนแปลงนี้เช่นกัน ทำให้ธุรกิจต่าง ๆ ต้องเรียนรู้และให้ความสำคัญในการบริหารงานเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น ในทุก ๆ กิจกรรม ผู้ทำบัญชี จะเป็นบุคคลที่มีหน้าที่รวบรวม จัดบันทึกรายการค้าของกิจการ จัดหมวดหมู่ และการจัดทำงบการเงิน เพื่อเสนองบการเงินให้แก่บุคคลที่สนใจทั้งภายในและภายนอกกิจการ เพื่อจะได้นำสารสนเทศในงบการเงินไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ โดยผู้บริหารนำมาวิเคราะห์ วางแผน ควบคุมและตัดสินใจในการดำเนินกิจการและดำเนินการทางด้านบริหารการเงิน สถาบันการเงินผู้ให้กู้ต้องอาศัยงบการเงินของกิจการมาใช้ในการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของกิจการ และความสามารถในการดำเนินงานของกิจการ ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำเป็นต้องได้งบการเงินและข้อมูลต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้ มาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจลงทุน ผู้ถือหุ้นในกิจการต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทางบัญชี เพื่อใช้ควบคุมติดตามฐานะทางการเงินและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกิจการที่ถือหุ้นอยู่เพื่อพิจารณาผลตอบแทนที่จะได้รับ รัฐบาลต้องอาศัยข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้องเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาประเทศต่อไป

ผู้ทำบัญชีจึงต้องจัดทำงบการเงินที่มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และมีการเปิดเผยอย่างเพียงพอ ผู้ใช้งบการเงินจึงจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ แต่ถ้างบการเงิน ยังมีการปิดบังซ่อนเร้น บิดเบือนข้อมูลความจริงบางประการ ย่อมแสดงถึงงบการเงินที่ขาดความน่าเชื่อถือ ทำให้เกิดการเข้าใจผิด ส่งผลต่อการตัดสินใจที่ผิดพลาด และผลเสียหายหรือการสูญเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้งบการเงิน อันจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดวิกฤตศรัทธาและขาดความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติที่มีต่อการลงทุนในธุรกิจไทย งบการเงินดังกล่าวอาจเกิดจากความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง (Conflict of Interest) หรืออาจเกิดจากขาดระเบียบวินัย กฎเกณฑ์

ข้อบังคับที่เคร่งครัด ตลอดจนขนาดมาตรฐานการบัญชีที่เหมาะสมที่จะรองรับ เหตุการณ์และสถานการณ์ของรายการค้าใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา จนทำให้เกิดช่องโหว่ของการปฏิบัติทางบัญชี อันนำมาซึ่งการรายงานที่มีกลอุบายปิดบังซ่อนเร้นความจริง โดยไม่เปิดเผยอย่างชัดเจนและโปร่งใส (สุวรรณ หวังเจริญเดช,2547) หรือถ้าหากผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชีทำงานโดยมีข้อจำกัดต่าง ๆ โดยขาดความเป็นอิสระแล้วย่อมส่งผลให้งบการเงินนั้นขาดความน่าเชื่อถือได้เช่นกัน ดังตัวอย่างของบริษัทปิคนิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่มีการจัดทำเอกสารและบัญชีไม่ถูกต้อง รวมทั้งกระทำหน้าที่โดยทุจริต ทำให้งบการเงินของ บริษัทปิคนิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) แสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ดีกว่าความเป็นจริง (ผู้จัดการรายวัน,2548) จะเห็นได้ว่า ผู้ทำบัญชี เป็นผู้ที่มีความสำคัญเบื้องต้นในการทำบัญชีให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี โดยต้องเป็นผู้มีจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ เพื่อนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้องต่อผู้บริหารในการที่จะนำข้อมูลนั้นไปใช้ในการบริหารงานต่อไป ถ้าผู้ทำบัญชีขาดความรับผิดชอบ ไม่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ หรือต้องปฏิบัติตามของคนตามคำสั่งของผู้บริหารที่ไม่มีคุณธรรมขาดจรรยาบรรณ โดยการให้ความร่วมมือกับผู้บริหารในการตกแต่งบัญชี ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ถือหุ้น อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในที่สุด (อังคณา นุดชกุล,2548)

การปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีย่อมได้รับผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในวิชาชีพ คือ การมีธุรกรรมใหม่ ๆ ทางธุรกิจเกิดขึ้นซึ่งผู้ทำบัญชีต้องสะท้อนธุรกรรมทางธุรกิจเหล่านั้นในงบการเงิน เช่น ธุรกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ธุรกรรมการปรับโครงสร้างหนี้ (Accounting for Troubled Debt Restructurings) ธุรกรรมการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitization) และ ธุรกรรมหุ้นทุนซื้อคืน (Treasury Stock) เป็นต้น หรือแนวคิดทางการบัญชีเปลี่ยนจากการมุ่งเน้นการแสดงผลกำไรที่ถูกต้อง (Income Statement Approach) ไปเป็นการมุ่งเน้นการแสดงรายการในงบดุลให้ถูกต้อง (Balance Sheet Approach) กล่าวคือ งบดุลจะต้องสะท้อนผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารหรือความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารในการบริหารทรัพยากรขององค์กร รายการต่าง ๆ ที่ปรากฏในงบดุลจะต้องสอดคล้องกับนิยาม "สินทรัพย์" "หนี้สิน" และ "ส่วนของผู้ถือหุ้น" ตามที่ระบุไว้ในแม่บทการบัญชี รายการใดที่ไม่เป็นไปตามค่านิยาม "สินทรัพย์" "หนี้สิน" และ "ส่วนของผู้ถือหุ้น" แต่เป็นไปตามค่านิยาม "รายได้" และ "ค่าใช้จ่าย" ตามที่ระบุไว้ในแม่บทการบัญชี ก็จะต้องรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ทั้งนี้การจับคู่ค่าใช้จ่ายกับรายได้ยังมีอยู่ แต่ไม่ใช่ทุกกรณีที่ค่าใช้จ่ายที่ปรากฏในงบกำไรขาดทุนจะต้องมีความสัมพันธ์กับรายได้ และมาตรฐานการบัญชีมีแนวโน้มที่จะผสมผสานความรู้และทักษะในศาสตร์และวิชาชีพอื่น ๆ ด้วย ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐศาสตร์ การเงิน และการประเมินราคา ซึ่งพิจารณาได้จากมาตรฐานการบัญชีบางฉบับกำหนดให้กิจการนำแบบจำลองการตีราคามูลค่า

สินทรัพย์ประเภททุน (Capital Asset Pricing Model : CAPM) มาใช้ในการกำหนดต้นทุนเงินลงทุน ที่มาจากผู้ถือหุ้น ตลอดจนมาตรฐานการบัญชีหลายฉบับมีการกำหนดมูลค่ายุติธรรม โดยอาจต้อง ประยุกต์แบบจำลองทางการเงินอื่น ๆ เช่น การกำหนดราคาด้วยแบบจำลองของแบล็ค – สคอลลอส (Black & Scholes Model) หรือต้องอาศัยการประเมินราคาโดยผู้ประเมินราคาอิสระ นอกจากนี้ การประมาณกระแสเงินสดและเทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดเป็นเทคนิคร่วมสมัย ที่กล่าวถึงใน มาตรฐานการบัญชีเช่นกัน ส่วนปัจจัยภายนอกวิชาชีพนั้นเกิดจากแนวคิดในการบริหารงานที่ เปลี่ยนไป และความคาดหวังที่เปลี่ยนไปของผู้บริหาร ในบทบาทของผู้ทำบัญชีขององค์กรทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนและอยู่ภายใต้สภาวะการแข่งขันที่ รุนแรง องค์กรที่จะอยู่รอดต้องสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ให้ความสำคัญกับการบริหาร เชิงกลยุทธ์ และ เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ถือหุ้นขององค์กรตามแนวคิดการจัดการบน พื้นฐานการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่กิจการ (Value-Based Management) ตัวชี้วัด ความสำเร็จของ องค์กรมิใช่เน้นที่กำไรอีกต่อไป หากแต่เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนความได้เปรียบทางด้านต้นทุน คุณภาพของสินค้าและบริการ ความรวดเร็วในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า และ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนี้ตัวชี้วัดที่สะท้อนมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ถือหุ้น ไม่ว่าจะเป็น มูลค่าเพิ่ม ทางเศรษฐกิจ (Economic Value Added) มูลค่าเพิ่มแก่ผู้ถือหุ้น (Shareholder Value Added) และ มูลค่าเพิ่มทางการตลาด (Market Value Added) เริ่มเป็นที่กล่าวถึงอย่างแพร่หลาย และ เป็นเรื่องท้าทายของผู้ทำบัญชีในยุคนี้ ตลอดจนผู้บริหารองค์กรก็มีความคาดหวังให้ผู้ทำบัญชีขยาย บทบาทของตนจากการวิเคราะห์พิจารณารายการค้าขององค์กร (Transaction Focused) ไปสู่ ผู้ให้คำปรึกษา (Consultant) คือ เป็นผู้ที่มีบทบาทในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้บริหารได้ (คณะกรรมการเทคโนโลยีวิชาชีพ : 2544)

องค์กรต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาโครงสร้าง ระบบ กระบวนการ การ จัดการดำเนินงาน ตลอดจนเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ทันสมัย มาประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินงานทางธุรกิจ ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการผลิต การตลาด การบัญชีการเงิน การวิจัยและ พัฒนา เพื่อความเจริญก้าวหน้าและอยู่รอดขององค์กร การดำเนินงานต่าง ๆ จะไม่บังเกิดผล ถ้า องค์กรละเลย ไม่ให้ความสำคัญในด้านของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากในปัจจุบัน ทรัพยากรมนุษย์จัดเป็นสินทรัพย์ที่มีค่ามากที่สุดขององค์กรและยังเป็นปัจจัยหลักที่ช่วยสร้างความ ได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กรเป็นอย่างมาก ซึ่งจะทำให้องค์กรสร้างมูลค่าเพิ่มให้บรรลุ จุดมุ่งหมายกลายเป็นองค์กรทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) ทุก ๆ องค์กรจึงให้ความสำคัญ กับทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่กระบวนการสรรหา คัดเลือก ว่าจ้าง ฝึกอบรมพัฒนา การธำรงรักษา รวมไปถึงการใช้ประโยชน์จากบุคลากร เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณค่าและศักยภาพที่สุดในองค์กร

โดยเฉพาะด้านบัญชีการเงิน องค์กรต่าง ๆ จึงต้องสรรหาผู้ทำบัญชีที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงาน

ขณะเดียวกันพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามประเภทของธุรกิจ คือ เจ้าของกิจการ หรือผู้จัดการ หรือกรรมการผู้จัดการของกิจการแต่ละประเภทของนิติบุคคลจะต้องจัดให้มี ผู้ทำบัญชี โดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชีของธุรกิจตามกฎหมาย ส่งมอบเอกสารประกอบการลงบัญชี จัดให้มีการปิดบัญชี จัดทำงบการเงิน เก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี และปฏิบัติการทางบัญชีให้ถูกต้องตามกฎหมายเมื่อเอกสารประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย หรือกรณีเลิกกิจการ ซึ่งผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีอาจมอบหมายให้ผู้อื่นใดคนหนึ่งเป็นผู้กระทำการแทนในการควบคุมและรับผิดชอบได้ แต่ถ้าหากมีข้อบกพร่องในการจัดทำ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งก็คือผู้บริหารธุรกิจ ก็ไม่อาจปฏิเสธได้เช่นกัน ดังนั้นผู้บริหารธุรกิจจึงจำเป็นต้องสรรหา ผู้ทำบัญชี ที่มีความรู้และมีประสิทธิภาพมาปฏิบัติงาน แต่ผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานมาในองค์กรระยะหนึ่ง จำเป็นต้องมีการศึกษาพัฒนาความรู้ในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาและสร้างศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา และสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งบการเงิน อีกทั้งยังเป็นผลจากการที่มีประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547 โดยระบุให้ผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชีทุกรอบสามปี โดยในแต่ละรอบต้องมีจำนวนชั่วโมงไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง และต้องเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง ทั้งนี้ในแต่ละปี ผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง ซึ่งนอกจากการมีพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มากำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องพัฒนาตนเองแล้วนั้น ผู้ทำบัญชีก็ยังคงเล็งเห็นถึงความก้าวหน้าในวิชาชีพบัญชี ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย เช่น ผู้ทำบัญชี ผู้ตรวจสอบบัญชี (Auditor) ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor) นักนิติบัญชี (Forensic Accountant) ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศรับอนุญาต (Certified Information System Auditor : CISA)

ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดจันทบุรี พบว่าจังหวัดจันทบุรี มีการประกอบธุรกิจที่หลากหลาย โดยเฉพาะการประกอบธุรกิจในหมวดการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน หมวดการก่อสร้าง หมวดการผลิต และหมวดบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และการบริการทางธุรกิจ ที่มีธุรกิจจดทะเบียนจัดตั้งและคงอยู่สูงสุด จำนวนรวม 1,003 ราย ในรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2548 ที่ผ่านมา พบว่า ธุรกิจห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ประสบปัญหาการนำส่งงบการเงินล่าช้า การไม่นำส่งงบการเงิน และการนำส่งงบการเงินบกพร่อง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการประกอบ

ธุรกิจที่แตกต่างกัน รูปแบบการจัดทำบัญชีก็แตกต่างกัน ถึงแม้จะใช้มาตรฐานการบัญชีเดียวกันก็ตาม หรือแม้แต่ในด้านของการชำระภาษี ถ้าหากธุรกิจประเภทใดที่รัฐบาลมุ่งเน้นส่งเสริมการลงทุน อัตราภาษี ก็จะแตกต่างจากธุรกิจอื่น ๆ ผู้บริหารธุรกิจจึงจำเป็นต้องจัดหาผู้ทำบัญชีที่เหมาะสมเข้ามาช่วยงานในองค์กร เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ มากขึ้น ผู้บริหารธุรกิจในแต่ละหมวดธุรกิจต่างต้องการผู้ทำบัญชีและมุ่งพัฒนาผู้ทำบัญชี ให้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับหมวดธุรกิจและความต้องการของตน โดยการพัฒนาผู้ทำบัญชีด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อความสำเร็จขององค์กร แต่ผู้ทำบัญชีเองกลับต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถให้เหมาะสมสอดคล้อง ตามที่พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการปฏิบัติเพื่อให้อยู่ภายใต้ข้อบังคับที่กำหนดและเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี ตามทักษะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี โดยศึกษาจากผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจของห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ในหมวดธุรกิจที่แตกต่างกัน เพื่อนำผลการวิจัยเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาผู้ทำบัญชีที่เหมาะสมกับหมวดธุรกิจ ตลอดจนผู้บริหารธุรกิจและผู้ทำบัญชีสามารถวางแผนการพัฒนาผู้ทำบัญชีที่เหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดจันทบุรีและประเทศไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชีตามทักษะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี ในด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี ตามทักษะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจ ในจังหวัดจันทบุรี ในหมวดธุรกิจเดียวกัน

2.3 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี ตามทักษะของผู้ทำบัญชี ในจังหวัดจันทบุรีจำแนกตามหมวดธุรกิจ

2.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี ตามทักษะของผู้บริหารธุรกิจ ในจังหวัดจันทบุรีจำแนกตามหมวดธุรกิจ

3. กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง ความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชีตามทักษะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี โดยกำหนดตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ได้ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง หน้าที่งาน และประสบการณ์การทำงาน

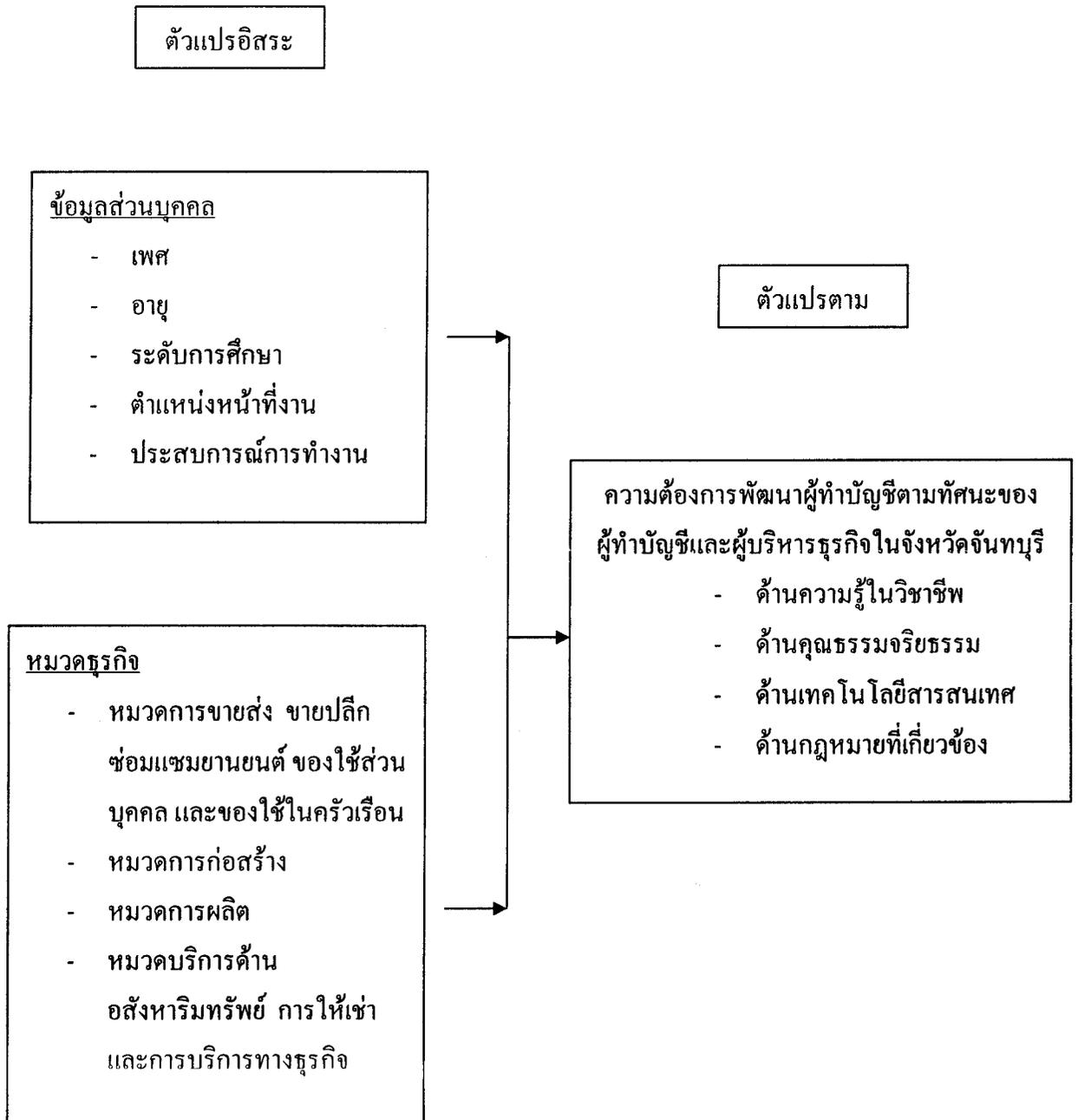
3.1.2 หมวดธุรกิจ ประกอบด้วย 4 หมวด คือ

- 1) หมวดการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน
- 2) หมวดการก่อสร้าง
- 3) หมวดการผลิต
- 4) หมวดบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และการบริการทางธุรกิจ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชีตามทักษะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งประกอบด้วยความต้องการพัฒนาด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี ตามทัศนะ ของผู้ทำบัญชี และผู้บริหารธุรกิจ ในจังหวัดจันทบุรี ในหมวดธุรกิจเดียวกัน มีความแตกต่างกัน

4.2 ความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี ตามทัศนะของผู้ทำบัญชีในจังหวัดจันทบุรี ในหมวดธุรกิจที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน

4.3 ความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี ตามทัศนะของผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี ในหมวดธุรกิจที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมจำนวน 2,006 ราย โดยแยกเป็นผู้ทำบัญชี จำนวน 1,003 ราย และผู้บริหารธุรกิจ จำนวน 1,003 ราย ของห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด ที่จดทะเบียนคงอยู่ในจังหวัดจันทบุรี โดยทำการศึกษาในหมวดธุรกิจ 4 หมวด คือ หมวดการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน จำนวน 555 แห่ง หมวดการก่อสร้าง จำนวน 210 แห่ง หมวดการผลิต จำนวน 137 แห่ง และหมวดบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และการบริการทางธุรกิจ จำนวน 101 แห่ง

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชีตามทัศนะของผู้ทำบัญชี และผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ของห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนคงอยู่ในจังหวัดจันทบุรี ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2549 โดยศึกษาในหมวดธุรกิจ 4 หมวด ดังที่ได้ระบุไว้ในข้อ 5.1 ขอบเขตด้านประชากร

5.3 ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2549 ถึงเดือน ตุลาคม 2550

5.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

5.4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1) ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่งาน ประสบการณ์การทำงาน

2) หมวดธุรกิจ ประกอบด้วย

- (1) หมวดการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน
- (2) หมวดการก่อสร้าง
- (3) หมวดการผลิต
- (4) หมวดบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และการบริการทางธุรกิจ

5.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี ตามทัศนะของผู้ทำบัญชี และผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งประกอบด้วยความต้องการพัฒนาด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ผู้ทำบัญชี หมายถึง บุคคลซึ่งทำหน้าที่รวบรวมเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจการ และนำมาจดบันทึก จัดหมวดหมู่ สรุปผล และจัดทำงบการเงิน รวมถึงการแปลความหมายรายงานทางการเงินของห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัดในจังหวัดจันทบุรี

6.2 ผู้บริหารธุรกิจ หมายถึง บุคคลผู้มีอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบ ในการดูแล จัดการ ให้กิจการดำเนินธุรกิจ เพื่อแสวงหาผลกำไรในรูปแบบของห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ในจังหวัดจันทบุรี

6.3 ความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี หมายถึง ความคาดหวังของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจที่มีต่อผู้ทำบัญชี ในการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ ใน 4 ด้าน คือ

6.3.1 ด้านความรู้ในวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถในการจัดทำบัญชี ต้นทุน บัญชีบริหาร บัญชีการเงิน บัญชีภาษีอากร การวางระบบบัญชี การตรวจสอบบัญชี และการบัญชีเฉพาะเรื่องให้ถูกต้อง ครบถ้วนและเชื่อถือได้

6.3.2 ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ความประพฤติหรือการกระทำอันถูกต้อง ดีงาม เกี่ยวกับ 1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความรู้

ความสามารถในการปฏิบัติงาน 3) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ 4) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคล หรือนิติบุคคลที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

6.3.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงาน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน อินเทอร์เน็ต โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ของผู้ทำบัญชี

6.3.4 ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ความสามารถในการนำมาตรฐานการบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี และกฎหมายภาษีอากร มาใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนติดตามการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชี พระราชบัญญัติการบัญชี พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี และกฎหมายภาษีอากร

6.4 ทักษะของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจ หมายถึง ความคิดเห็นที่เป็นความรู้สึกล้วนบุคคลทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบของผู้ทำบัญชีและผู้บริหารธุรกิจที่มีต่อความต้องการพัฒนาผู้ทำบัญชี ในจังหวัดจันทบุรี

6.5 หมวดธุรกิจ หมายถึง ลักษณะและรูปแบบการประกอบกิจการบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ตามที่กำหนดโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ 4 หมวด คือ หมวดการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน หมวดการก่อสร้าง หมวดการผลิต และหมวดบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ได้รับข้อมูลที่ช่วยให้ผู้บริหารธุรกิจสามารถวางแผนและจัดรูปแบบการพัฒนาผู้ทำบัญชีที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ทำบัญชี

7.2 ทำให้ได้รับข้อมูลที่ช่วยให้ผู้ทำบัญชีสามารถวางแผนการพัฒนาดตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารธุรกิจ